

Анотація дисципліни
«Оподаткування юридичних і фізичних осіб»

Кафедра фінансів

Економічний факультет

Лектор	к.е.н., професор доцент Долженко І.І.
Семестр	3
Освітній ступінь	Бакалавр
Кількість кредитів ЄКТС	5
Форма контролю	Екзамен
Аудиторні години	30 (10 год лекцій, 20 год практичних)

Загальний опис дисципліни

Дисципліна «Оподаткування юридичних і фізичних осіб» є вибірковою дисципліною циклу професійної й практичної підготовки та невід’ємною складовою для здобуття компетентностей зі спеціальності 051 «Економіка».

Мета: формування у студентів теоретичних знань і практичних навичок оподаткування фізичних і юридичних осіб.

Завдання: вивчення механізмів і особливостей оподаткування суб’єктів господарювання фізичних та юридичних осіб, нерезидентів, фізичних осіб, пільгового оподаткування окремих видів діяльності та оптимізації податкових зобов’язань платників податків.

Міждисциплінарні зв’язки: для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін як мікроекономіка, макроекономіка, економіка, економіка підприємств, бухгалтерський облік, достатніх для сприйняття категоріального апарату, розуміння механізму оподаткування та відображення операцій.

Після завершення цього курсу студент буде:

Знати:

– теоретичні основи оподаткування суб’єктів господарювання: трактування основних категорій, еволюцію теорій оподаткування та етапи розвитку системи оподаткування; економічну сутність, ознаки та функції податків, їхню класифікацію;

– сутність і зміст податкової системи, її принципи, склад загальнодержавних і місцевих податків та зборів, тенденції розвитку податкової системи України;

– норми та принципи податкового законодавства України;

– техніку та методику розрахунків податків, зборів та інших обов'язкових платежів, що сплачуються підприємствами різних організаційно-правових форм і фізичними особами.

Вміти:

– роз'яснювати окремі положення податкового законодавства та орієнтуватися в останніх змінах норм податкового законодавства;

– застосовувати отримані знання для самостійного нарахування податків і обов'язкових платежів, виявляти проблеми, які виникають при нарахуванні та справлянні податків і зборів;

– вирішувати дискусійні питання, давати пропозиції щодо вдосконалення податкового законодавства;

– застосовувати набуті знання під час прийняття управлінських рішень, вирішення актуальних питань оптимізації оподаткування суб'єктів господарювання.

Вивчення цієї дисципліни передбачає паралельно із лекціями проведення індивідуально-консультативної роботи і модульних контрольних робіт, виконання студентами практичних завдань та самостійне опрацювання студентами навчального матеріалу.

Дисципліна спрямована на формування у студентів облікових, організаційних, контрольних та аналітичних класів професійних знань.

Теми лекцій

Тема 1. Суб'єкти господарювання в системі оподаткування

Характеристика суб'єктів господарювання, умови їх утворення та припинення діяльності. Нормативно-правове забезпечення функціонування суб'єктів господарювання. Поняття суб'єктів господарювання. Види суб'єктів господарювання. Групування підприємств за КВЕД. Класифікація суб'єктів господарювання для складання і подання фінансової звітності. Фізичні особи-підприємці. Неприбуткові установи та організації.

Тема 2. Теоретичні основи оподаткування суб'єктів господарювання

Передумови виникнення та розвитку податків. Економічна сутність податків та їх класифікація. Основні ознаки, функції та принципи податків. Еволюція теорії оподаткування у світі та в Україні. Економічні теорії оподаткування у світі. Еволюція оподаткування в Україні. Коротка характеристика основних податків в Україні в історичному ракурсі. Сучасна система оподаткування в Україні. Склад загальнодержавних і місцевих податків та зборів. Податок, збір, плата, внесок як елементи податкової системи. Механізм оподаткування суб'єктів господарювання.

Тема 3. Порядок нарахування та сплати податку на додану вартість суб'єктами господарювання

Економічна сутність податку на додану вартість, його роль у податковій системі України. Платники податку на додану вартість та основні вимоги щодо їх реєстрації платниками ПДВ. Об'єкт оподаткування податком на додану вартість. Ставки податку та механізм визначення бази оподаткування податком на додану вартість. Податкові зобов'язання та податковий кредит. Особливості оподаткування податком на додану вартість в окремих випадках. Звільнення від податку на додану вартість. Електронне адміністрування податку на додану вартість.

Тема 4. Порядок нарахування та сплати акцизного податку суб'єктами господарювання

Економічна сутність акцизного податку та види підакцизних товарів. Платники акцизного податку та основні вимоги щодо їх реєстрації платниками акцизного податку. Ставки податку та механізм визначення бази оподаткування акцизного податку. Звільнення від сплати акцизного податку. Особливості оподаткування акцизним податком алкогольних напоїв і тютюнових виробів. Особливості оподаткування реалізації пального акцизним податком.

Тема 5. Оподаткування експортно-імпорних операцій суб'єктів господарювання

Зміст та види мита. Платники та об'єкт оподаткування митом. Ставки, пільги та порядок сплати мита до бюджету. Особливості оподаткування експортних операцій суб'єктів господарювання. Порядок бюджетного відшкодування ПДВ. Особливості оподаткування імпорних операцій суб'єктів господарювання.

Тема 6. Порядок нарахування та сплати податку на прибуток суб'єктами господарювання

Економічна сутність податку на прибуток. Платники та об'єкт оподаткування податку на прибуток підприємств. Доходи звітного періоду: їх склад та порядок визнання. Витрати звітного періоду: їх склад та порядок визнання. Основні засоби: класифікація, порядок та методи нарахування амортизації. Ставки податку та механізм визначення бази оподаткування податком на прибуток. Звільнення від сплати податку на прибуток. Порядок обчислення податку та строки сплати. Особливості оподаткування податком на прибуток окремих видів діяльності та операцій.

Тема 7. Порядок нарахування та сплати місцевих податків і зборів

Економічна сутність та склад податку на майно. Сутність та мета введення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Порядок нарахування та сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Платники, об'єкт і база оподаткування плати за землю. Особливості

встановлення ставок плати за землю для різних платників та видів діяльності. Пільги щодо плати за землю для юридичних та фізичних осіб. Земельні ділянки, які не підлягають оподаткуванню. Порядок нарахування та сплати податку за землю. Порядок нарахування та сплати транспортного податку. Порядок нарахування та сплати туристичного збору та збору за місця для паркування транспортних засобів.

Тема 8. Спрощена система оподаткування суб'єктів господарювання

Правові засади застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності. Порядок обчислення та сплати єдиного податку платниками першої-третьої груп. Передумови становлення й тенденції розвитку спрощеної системи оподаткування сільськогосподарських товаровиробників. Особливості спрощеної системи оподаткування сільськогосподарських товаровиробників та їх вплив на розвиток підприємницької діяльності. Порядок обчислення та сплати єдиного податку платниками четвертої групи. Особливості нарахування та сплати ПДВ сільськогосподарськими товаровиробниками.

Тема 9. Порядок оподаткування податком на доходи фізичних осіб

Економічна сутність податку на доходи фізичних осіб. Платники та об'єкт оподаткування податку на доходи фізичних осіб. Ставки податку та механізм визначення бази оподаткування податком на доходи фізичних осіб. Податкова знижка з податку на доходи фізичних осіб та умови її отримання. Соціальна пільга з податку на доходи фізичних осіб. Порядок нарахування та сплати податку. Особи, відповідальні за утримання та сплату податку на доходи фізичних осіб. Особливості оподаткування податком на доходи фізичних осіб окремих видів доходів. Особливості оподаткування доходів, отриманих фізичною особою – підприємцем від провадження господарської діяльності при застосуванні загальної системи оподаткування. Особливості оподаткування доходів, отриманих фізичною особою від здійснення незалежної професійної діяльності.

Тема 10. Єдиний соціальний внесок в механізмі оподаткування суб'єктів господарювання

Економічна сутність єдиного соціального внеску. Платники та об'єкт оподаткування податку. Механізм визначення бази оподаткування та ставки єдиного соціального внеску. Особливості оподаткування збором на обов'язкове державне пенсійне страхування окремих видів господарських операцій.

Тема 11. Особливості оподаткування нерезидентів

Правові засади діяльності нерезидентів в Україні. Іноземна компанія. Підприємство з іноземними інвестиціями. Представництво. Оподаткування підприємств з іноземними інвестиціями та постійних представництва. Форми

іноземних інвестицій в статутний капітал підприємства з іноземною інвестицією. Державна реєстрація іноземних інвестицій. Механізм оподаткування доходів, отриманих нерезидентом із джерелом їх походження з України. Перелік доходів нерезидентів із джерелом їх походження в Україні. Особливості оподаткування податком на додану вартість господарської діяльності нерезидентів. Господарська діяльність нерезидента. Оподаткування доходів фізичних осіб-нерезидентів України. Набуття іноземцем статусу резидента України. Компенсація вартості житла. Додаткове благо. Дивіденди. Роялті. Спадщина.

Теми практичних занять

Тема 1. Суб'єкти господарювання в системі оподаткування

Тема 2. Теоретичні основи оподаткування суб'єктів господарювання

Тема 3. Порядок нарахування та сплати податку на додану вартість суб'єктами господарювання

Тема 4. Порядок нарахування та сплати акцизного податку суб'єктами господарювання

Тема 5. Оподаткування експортно-імпорних операцій суб'єктів господарювання

Тема 6. Порядок нарахування та сплати податку на прибуток суб'єктами господарювання

Тема 7. Порядок нарахування та сплати місцевих податків і зборів

Тема 8. Спрощена система оподаткування суб'єктів господарювання

Тема 8. Спрощена система оподаткування суб'єктів господарювання

Тема 9. Порядок оподаткування податком на доходи фізичних осіб

Тема 10. Єдиний соціальний внесок в механізмі оподаткування суб'єктів господарювання

Тема 11. Особливості оподаткування нерезидентів